

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально – науковий інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і аудиту
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра

студента Бондаренко Аліни Юріївни

(ПІБ)

академічної групи 071-20-1

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

(назва спеціалізації)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему: «Облік та аудит готової продукції (на прикладі ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»)»

(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Усатенко О.В.		
Рецензент	Малишевська О.О.		
Нормоконтроль	Усатенко О.В.		

Дніпро

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
міжнародних
відносин і аудиту

Пашкевич М.С.
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__» _____ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, магістра)

Студенту Бондаренко А.Ю. академічної групи 071-20-1
(прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

спеціалізації «Облік і аудит»
(назва спеціалізації)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»
(офіційна назва)

на тему: «Облік та аудит готової продукції (на прикладі ТОВ «ПІЦА
ДЕЙ»)»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____
№ _____

Розділ	Зміст	Термін
1	ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ПІЦА ДЕЙ» У СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	06.05.24-15.05.2024
2	ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»	16.05.24-28.05.24
3	АУДИТ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»	29.05.24-30.06.24

Завдання видано

_____ Усатенко О.В.
(підпис керівника) (прізвище, ініціали)

Дата видачі 06.05.2024

Дата подання до екзаменаційної комісії 01.07.2024

Прийнято до виконання

_____ Бондаренко А.Ю.
(підпис) (прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 61 с., 5 рис., 12 табл., 29 джерел

ОБЛІК, АУДИТ, ГОТОВА ПРОДУКЦІЯ, РЕАЛІЗАЦІЯ, ЗБУТ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, СОБІВАРТІСТЬ, АНАЛІТИЧНИЙ ОБЛІК, НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – вивчення особливостей функціонування підприємства у сучасних умовах економічної діяльності на прикладі ТОВ «ПЦА ДЕЙ», а також аналіз обліку і аудиту готової продукції та її реалізації з метою розробки шляхів вдосконалення оптимізації діяльності підприємства.

Предмет дослідження – особливості обліку і аудиту готової продукції та її реалізації.

Об'єктом дослідження є ТОВ «ПЦА ДЕЙ», основним видом діяльності є виробництво готової продукції та її подальшої реалізації.

В ході проведеного дослідження було охарактеризовано наведено фінансовий аналіз підприємства. Також, надано теоретичне обґрунтування поняття «готова продукція», висвітливши його економічну сутність. Розглянуто документальне оформлення операцій з готової продукції та її реалізації з подальшим визначенням проблем. Надані рекомендації щодо вдосконалення обліку готової продукції та її реалізації. Визначена мета, методи, завдання та джерела аудиту готової продукції та її реалізації з подальшим наданням рекомендацій щодо вдосконаленню цього процесу.

Отримані результати мають практичне застосування у формулюванні рекомендацій для покращення процесів бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту готової продукції та реалізації продукції. Ці рекомендації сприятимуть підвищенню ефективності діяльності та зміцненню фінансової стабільності підприємства.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ПІЦА ДЕЙ» У СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
1.1 Характеристика діяльності підприємства.	7
1.2 Процес виробництва готової продукції для цілей бухгалтерського обліку	11
1.3 Фінансовий аналіз та ринкове позиціонування підприємства ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»	14
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2 ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»	21
2.1 Економічна сутність готової продукції та її реалізації	21
2.2 Нормативно-правове регулювання обліку і аудиту готової продукції та її реалізації	28
2.3 Документальне оформлення операцій з готової продукції та її реалізації	33
2.4 Синтетичний та аналітичний облік готової продукції та її реалізації	37
2.5 Шляхи вдосконалення обліку готової продукції та її реалізації	42
Висновки до розділу 2	45
РОЗДІЛ 3 АУДИТ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»	46
3.1 Мета, завдання та джерела аудиту готової продукції та її реалізації	46
3.2 Методика проведення аудиту готової продукції та її реалізації	50
3.3 Шляхи вдосконалення аудиту готової продукції та її реалізації	53
Висновки до розділу 3	55
ВИСНОВКИ	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	62

ВСТУП

Облік і аудит готової продукції та її реалізації є важливим елементом в економічній діяльності підприємств харчової промисловості, що займаються виробництвом та продажем товарів. Сучасні ринкові умови вимагають від суб'єктів господарювання точності, надійності та ефективності в управлінні своїми ресурсами, що безпосередньо впливає на їхню конкурентоспроможність та фінансову стабільність.

Враховуючи актуальності обраної теми, то слід зазначити, що важливість обліку і аудиту готової продукції полягає в тому, що результатом діяльності будь-якого виробничого підприємства є випуск готової продукції. У більшості випадків основною метою підприємства є отримання максимально можливого прибутку від реалізації продукції. В умовах жорсткої конкуренції на всіх ринках, питання реалізації стають ключовими, а питання виробництва відходять на другий план. Тому наразі дуже важливим для підприємства є вміння грамотно володіти обліком для того, щоб справедливо встановлювати і не завищувати собівартість готової продукції, а в свою чергу аудит допоможе це виконати за умовами чинного законодавства.

Таким чином, облік і аудит готової продукції та її реалізації є невід'ємними елементами сучасної системи управління підприємством. Вони забезпечують надійну інформаційну базу для прийняття стратегічних і тактичних рішень, сприяють підвищенню ефективності діяльності та зміцненню фінансової стабільності підприємства.

Дослідженням питання обліку готової продукції займалися такі науковці як: Вороніна В.А. та Черниш В.В., досліджували особливості документального відображення руху готової продукції [10], в свою чергу Писаренко Т.М надала характеристику діючої методики організації обліку готової продукції [12], а науковці Сук Л.К., Сук П.Л. приділили свою увагу проблематиці організації бухгалтерського обліку [14]. Для повного розуміння терміну «готова

продукція» важливо враховувати різноманітність його використання та враховувати різні аспекти цього поняття.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи виступає вивчення особливостей функціонування підприємства у сучасних умовах економічної діяльності на прикладі ТОВ «ПЦА ДЕЙ», а також аналіз обліку і аудиту готової продукції та її реалізації з метою розробки шляхів вдосконалення оптимізації діяльності підприємства.

Виконання заданої мети викликало потребу у розв'язку наступних основних завдань:

- Охарактеризувати та провести фінансовий аналіз підприємства;
- Надати теоретичне обґрунтування поняття «готова продукція», висвітлити його економічну сутність;
- Дослідити документальне оформлення операцій з готової продукції та її реалізації з подальшим визначенням проблем;
- Надати шляхи вдосконалення обліку готової продукції та її реалізації;
- Визначити мету, методи, завдання та джерела аудиту готової продукції та її реалізації з подальшим наданням рекомендацій щодо вдосконаленню цього процесу.

Предметом дослідження є розгляд особливостей обліку і аудиту готової продукції та її реалізації.

Об'єктом дослідження є ТОВ «ПЦА ДЕЙ», основним видом діяльності є виробництво готової продукції та її подальшої реалізації.

Інформаційною базою є методичні матеріали, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-теоретиків, дані з мережі Інтернет, а також законодавчі та нормативні акти України.

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ПІЦА ДЕЙ» У СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1 Характеристика діяльності підприємства.

Виготовлення піци – це складний та багатогранний процес, що потребує належної інфраструктури, високої кваліфікації персоналу та використання передових технологій для досягнення високоякісного продукту. Підприємство ТОВ «ПІЦА ДЕЙ», що спеціалізується на виготовленні піци, відіграє важливу роль на ринку харчових послуг, а саме задовольняє попит на цей продукт.

ТОВ «Піца Дей» (Pizza Day) - це українська компанія, що спеціалізується на виготовленні та доставці піци. Мережа піцерій № 1 в Україні, де готують піци у форматі відкритої кухні та відвідувачі особисто можуть спостерігати за процесом приготування [1]. Підприємство пропонує своїм клієнтам асортимент піц з різноманітними начинками та стилізаціями, які будуть до вподоби кожному споживачеві.

Основним джерелом доходу є реалізація основного меню, а саме: піци та супутніх товарів і послуг. ТОВ «Піца Дей» здійснює прибуток через продаж своєї основної продукції - піци, що пропонується у різних варіаціях, розмірах та з різноманітними начинками та додатковими інгредієнтами. Крім цього, додаткові джерела прибутку можуть включати доставку піци до дому або офісу, а також продаж напоїв. В цілому, реалізація піци становить основний дохід для піцерії, а різноманітні додаткові послуги сприяють збільшенню загального обсягу прибутку компанії. Основне меню ТОВ «Піца Дей» викладено у Таблиці 1.1:

Таблиця 1.1

Основне меню закладу «ПІЦА ДЕЙ»

Назви піц	Ціна, грн.
Маргарита, Домашня, Сімейна, Мисливська.	99,00

Продовження табл. 1.1

Франческа, Овочева з теріякі, Грибна, Вершкова салямі.	125,00
Шинка з грибами, Карбонара, Чотири сири, М'ясна, Піца Дей.	135,00
Шпинат з грибами, Чікен чіз, БірБургер, Мікс М'ясний вайт, Пепероні.	169,00
Барбекю, Діабло, Грін чікен	185,00
Мегаполіс	209,00
Піца від бренд-шефа	255,00
СвітПай (солодкі піци):	99,00
- шоколад;	89,00
- ананас.	

ТОВ «Піца Дей» є франшизним закладом, який може розташовуватись у багатьох містах країни. Станом на березень 2024 року працюють 197 піцерій у 27 містах України, та щомісяця відкриваються нові піцерії [1]. Заклади цього бренду працюють про принципу «Піца з собою».

Концепція «Піца з собою» ґрунтується на оптимізації процесу забезпечення клієнтів готовими стравами для відносно швидкого споживання вдома чи в офісі. Цей підхід дозволяє максимально ефективно використовувати ресурси та забезпечує зручність для споживачів, а також підвищує мобільність, забезпечуючи високу якість продукту у будь-який час та місце, роблячи ТОВ «Піца Дей» прогресивним на ринку харчового обслуговування.

Розташування закладів піцерії, на прикладі м. Дніпро, наведено у Рисунку 1.1.

Рис 1.1. Розташування закладів ТОВ «Піца Дей» у м. Дніпро

Франшиза надає підприємству можливість використовувати власну торгову марку, брендovanі рецептури та стандарти обслуговування, що вже визнані на ринку. Основні переваги франшизи включають доступ до відомого бренду, що вже має власну базу клієнтів та добре встановлену репутацію. Крім того, франшиза може надати підтримку у вигляді маркетингової підтримки, рекламних кампаній, статуту з управління та навчання персоналу. Переваги франшизних закладів ТОВ «Піца Дей» відображені у таблиці 1.2:

Таблиця 1.2

Переваги франшизних закладів ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»

Фактор	Звичайний заклад	Франшизний заклад
Створення торгової марки	Необхідність будувати власну торгову марку	Робота під визнаною торговою маркою
Маркетинг	Великі витрати на маркетингову компанію	Маркетингова підтримка з боку франчайзера
Доступ до ресурсів	Відсутні або на стадії розробки стандартизовані процеси.	Стандарти вже чітко визнані і прописані у статуті і є у доступі.

Продовження табл. 1.2

Підтримка в навчання та розвитку	Обмежена підтримка та навчання.	Франчайзер надає підтримку та навчання персоналу.
Обсяг закупівель	Ризик вищій витрат та не вигідних угод.	Франчайзер надає знижені витрати, знижку та кращі угоди для закупівель сировини та матеріалів.
Незалежність у прийнятті рішень та інноваціях	Повна незалежність у прийнятті рішень та інноваціях.	Залежність від франчайзера у прийнятті рішень та інноваціях.

Заклад ТОВ «Піца Дей» привертає увагу своїм сучасним та привабливим зовнішнім виглядом. Зазвичай заклад має 1 поверх, але деякі піцерії розміщені в торговельних центрах різних міст та можуть мати місця на фуд-корті, де споживач може поїсти з комфортом.

Зовнішній фасад закладу оформлений у модних кольорах бренду, а саме: жовтий, червоний, білий та чорний. Поєднання цих кольорів створює враження сучасності та елегантності. Заклади мають великі скляні вітрини, що дозволяють бачити внутрішнє приміщення ззовні, а також приваблюють клієнтів візуально креативним та лаконічним декором з рекламними елементами. На даху закладу розміщується великий неоновий знак із назвою «Піца Дей», який вночі привертає увагу яскравим світлом та стає головним орієнтиром для тих, хто шукає місце для приємного вечора. Загальний вигляд закладу вражає сучасністю та стильністю, що сприяє формуванню позитивного першого враження у відвідувачів і підвищує їх бажання зайти і насолодитися смачною піцою. Вигляд закладу представлений на Рисунку 1.2:

Рис 1.2. Вигляд закладу ТОВ «Піца Дей»

ТОВ «Піца Дей» є ідеальним вибором для насолоди смачною піцою на будь-який смак, бо в закладі представлені, як м'ясні піци так і веганські. Тому кожен може насолодитися головною продукцією цієї мережі. Завдяки своїй сучасній архітектурі, стильному дизайну та зручному розташуванню, «Піца Дей» забезпечує неперевершений досвід для клієнтів. Свіжі та смачні інгредієнти, широкий вибір начинок, напоїв та соусів, а також швидка та зручна доставка роблять «Піца Дей» найкращим вибором для насолоди смаком.

1.2 Процес виробництва готової продукції для цілей бухгалтерського обліку

Приготування піци є складним процесом, але водночас справжнім мистецтвом, що вимагає від спеціаліста (піцайоли) вправності та уваги до деталей при створенні неперевершених страв. Створення закладу для виробництва головної продукції, такої як піца, вимагає комплексного підходу до організації виробництва та вибору відповідного обладнання. ТОВ «Піца Дей» застосовує сучасні та інноваційні обладнання для виготовлення головної продукції - піци.

Підготовлення виробництва (продукції) - сукупність заходів, що забезпечують готовність підприємства до освоєння виробництва продукції необхідної якості та у визначеному обсязі випуску [4] і охоплює виконання всього обсягу робіт з проектування, впровадження нових та вдосконалення освоєного обладнання і технологічних процесів.

Одним із ключових елементів успіху будь-якого закладу громадського харчування є оснащення. ТОВ «Піца Дей» не є винятком, тому однією з суттєвих особливостей є використання автоматизованих систем контролю якості, які дозволяють тримати під контролем кожен етап виробництва. Всі заклади оснащені спеціальним планшетом, який контролює процес та якість виготовлення піци. За допомогою цієї інновації, піцайоли отримують точні інструкції та рекомендації на кожному етапі приготування головної продукції. Планшет відображає актуальну рецептуру, температуру печі, час приготування, а також інші важливі параметри, які допомагають забезпечити якість кожної піци. Крім того, завдяки планшету є можливість здійснювати моніторинг запасів та кількість використання інгредієнтів, що гарантує підвищення ефективності роботи кухні.

Робоче місце піцайоли є надзвичайно важливим в процесі створення головної продукції. Воно повинно бути оснащене всім необхідним для швидкого, якісного та ефективного приготування піци. Оснащення робочого місця піцайоли в ТОВ «Піца Дей» включає в себе:

- електрична піч з можливістю регулювання температури;
- борошнопросіювач (використовується для очищення борошна від сторонніх домішок, а також для збагачення киснем, який необхідний для підвищення процесу бродіння тіста);
- тістомісильна машина (забезпечує правильну текстуру тіста за незначний час замісу);
- розстоечна шафа (забезпечує оптимальні умови для ефективного бродіння дріжджового тіста);

- овочерізка (використовується для швидкого і зручного способу нарізання овочів на різноманітні форми і розміри);
- слайсер (використовується для нарізання продуктів на тонкі шари та скибочки);
- індукційна плита для приготування соусів (забезпечує приготування соусів, завдяки швидкому і точному нагріванню);
- рукомийник;
- холодильник (забезпечує зберігання сировини та готової продукції);
- марміти (використовуються для зберігання страв протягом тривалого часу та дозволяє зберігати страви свіжими);
- кухонні ваги;
- лопата для піци;
- ніж для піци;
- пакувальне обладнання (забезпечує зберігання та транспортування готової продукції).

Процес виробництва готової продукції у ТОВ «Піца Дей» розпочинається з ретельної підготовки інгредієнтів. Підприємство закуповує у постачальників свіжі овочі, борошно, натуральну молочну та кисломолочну продукцію та м'ясо перевіреної якості. За допомогою такого обладнання, як слайсер та овочерізка, робітники мають змогу швидко та якісно підготувати інгредієнти для подальшого їх використання у виготовленні піци. Після цього етапу настає виготовлення тіста за спеціальної рецептури, яка забезпечує досконалу текстуру та неперевершений смак продукту. Тісто розкочується й формується вручну для отримання ідеальної форми.

Наступним етапом є приготування соусів за допомогою індукційної плити. У відповідних пропорціях поєднуються різноманітні спеції, трави та найякісніші інгредієнти. Після змішування інгредієнтів настає час для процесу варіння відповідно до рецептури та контрольованої температури. Далі

наступає процес нанесення соусу та розкладання начинки. Незабаром після цього, піца відправляється до електричної печі, яка була попередньо розігріта до 250 °C , де вона буде знаходитись до повної готовності.

Завершальним етапом є вилучення з печі готової піци, яка потім повинна бути розміщена в спеціальному брендovanому пакувальному обладнанні. Після чого піцайоло нарізає піцу на 8 рівних шматочків за допомогою спеціального ножа для розрізання піци. Згодом, робітник наліплює на пакування піци спеціальну наліпку, під назвою «гарантія якості», яка дає зрозуміти споживачеві, що до нього ніхто не відкривав його замовлення.

1.3 Фінансовий аналіз та ринкове позиціонування підприємства ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»

Важливою складовою стратегічного управління для підприємств є фінансовий аналіз, який надає об'єктивну інформацію про фінансове становище, результативність діяльності підприємства та перспективи його розвитку. Такий аналіз надає змогу повністю проаналізувати та визначити фінансові ризики, надати оцінку ефективності використання ресурсів та виявити можливості для оптимізації фінансових процесів.

Фінансовий аналіз - невід'ємний компонент управління підприємством, який забезпечує обґрунтованість прийнятих рішень в фінансово-економічній сфері. Фінансовий аналіз розглядається як система спеціальних знань, що дозволяє накопичувати, трансформувати і обробляти інформацію фінансового характеру та оцінювати результати її обробки. [5]

Одним із ключових сторін фінансового аналізу є оцінка ліквідності. Спроможність підприємства швидко реалізувати активи й одержувати гроші для оплати зобов'язань, тобто співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості. Ліквідність - це здатність активів швидко перетворюватись на гроші. [6] У таблиці 1.3 представлені коефіцієнти ліквідності підприємства ТОВ «Піца Дей».

Таблиця 1.3

Коефіцієнти ліквідності підприємства ТОВ «Піца Дей»

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття)	1,051	1,237	1,111
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,02	1,15	1,08
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,025	0,023	0,014

Проаналізувавши дані коефіцієнтів ліквідності, можна зробити висновки, що на підприємстві кількість обігових коштів є в достатньому обсязі задля погашення річної заборгованості, адже коефіцієнт покриття в 2022 році ставив 1,111.

Розглянувши коефіцієнт швидкої ліквідності, який має норматив ≥ 1 , можна дійти висновку, що підприємство має позитивну динаміку в цьому значенні та відповідає нормі.

Також, звернувши увагу на коефіцієнт абсолютної ліквідності 2022 року, можна зробити висновок, що підприємство має невисоку готовність до миттєвої сплати короткострокової заборгованості.

Для підприємства є важливими показники фінансової стійкості, бо саме вони надають характеристику здатності витримувати економічні виклики та зберігати фінансову відповідальність перед зацікавленими сторонами. Фінансова стійкість характеризується стабільним перевищенням доходів над витратами, вільним маневруванням грошовими коштами та ефективним їх використанням в процесі поточної діяльності. [9]. Коефіцієнти фінансової стійкості ТОВ «Піца Дей» наведені у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Коефіцієнти фінансової стійкості ТОВ «ПЦА ДЕЙ»

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,54	0,42	0,52
Коефіцієнт фінансової залежності	0,41	0,51	0,45
Коефіцієнт фінансової стабільності	2,030	1,342	1,995
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,58	0,60	0,65

Нормативне значення для коефіцієнта фінансової незалежності $\epsilon \geq 0,5$. Проаналізувавши дані з наведеної таблиці, можна зрозуміти, що показники даного коефіцієнта ϵ в межах норми. Якщо цей коефіцієнт ϵ вищим, то це означає, що фінансовий стан підприємства ϵ більш стійким і незалежним.

Звернувши увагу на коефіцієнт фінансової залежності в 2022 році стає зрозуміло, що в порівнянні з 2021 роком, компанія почала працювати в напрямку збільшення обсягу власного капіталу. Завдяки таким діям, показник прийшов в норму і це дає зрозуміти, що фінансові ризики компанії знаходяться на прийнятному рівні.

Нормативне значенням для коефіцієнта фінансової стабільності знаходиться в межах 0,67-1,5. Підприємство, яке аналізується, у 2020 та 2022 роках мало значення вище за норматив, це може свідчити про наявність додаткових резервів підвищення ефективності за рахунок залучення позикових коштів.

Проаналізувавши фінансовий стан підприємства зробити остаточні висновки дуже складно, бо значення деяких показників відповідають нормативам значення, а інші значення показують нестабільну ситуацію.

Конкурентоспроможність підприємства в сучасних умовах є визначальним фактором його успіху та стійкості на ринку. Конкуренція в економічному просторі відображає здатність компанії ефективно позиціювати себе на ринку відносно інших учасників, шляхом використання своїх ресурсів, компетенції, інновацій та стратегій. Висока конкурентоспроможність надає здатність підприємству зберігати та зміцнювати свої позиції на ринку, заохочувати нових клієнтів і впливати на них за допомогою конкурентних переваг.

ТОВ «Піца Дей» не є єдиним закладом за своєю спеціалізацією, тому що більшість закладів орієнтується на швидку та популярну кухню. Цільовою аудиторією є клієнти, що цінують якість продукції та шукають швидке та зручне харчування. Тому серед основних конкурентів на ринку харчової промисловості є інші піцерії, а сама: IQ Pizza, MONOпіца, Sushi Family, Mafia, Pizza Celentano, RocknRoll, On nom nom. Представлені заклади мають схоже меню в порівнянні з «Піца Дей».

Додатковою перевагою ТОВ «Піца Дей» є впізнаваність бренду, який відомий у різних частинах України. Оскільки клієнти можуть користуватися досвідом відвідування інших закладів цієї франшизи, в свою чергу, це є великою перевагою для споживачів з більш консервативними уподобаннями.

Також, слід зазначити, що ТОВ «Піца Дей» має власний інтернет-застосунок, який був створений з урахуванням потреб сучасного користувача, який шукає зручність та швидкість у замовленні їжі. Зовнішній вигляд інтернет-застосунку ТОВ «Піца Дей» представлений на Рисунку 1.3.

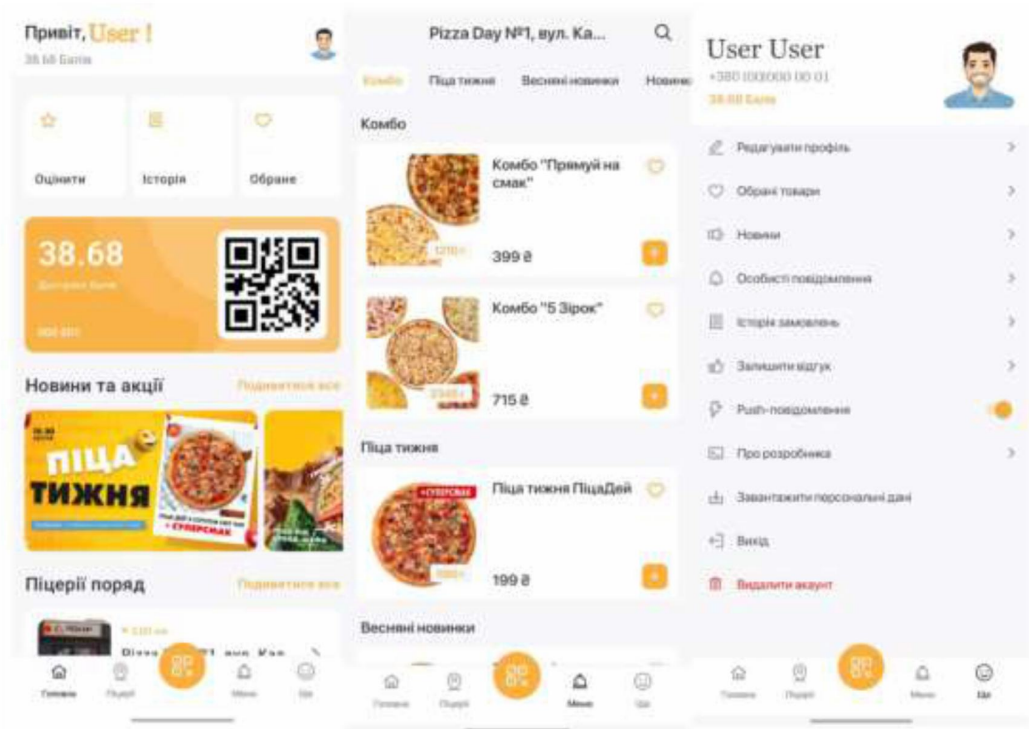

Рис. 1.3. Інтерфейс інтернет-застосунку ТОВ «Піца Дей»

За допомогою цього застосунку споживачі можуть з легкістю переглянути меню, дізнатися актуальні ціни, знайти заклад поряд з собою, обрати бажані інгредієнти для своєї піци, а також здійснити замовлення в онлайн режимі. Додатковою перевагою цієї інновації є можливість налаштування особистого профілю з урахуванням уподобань та попередніх замовлень клієнта для швидкого оформлення замовлення. Також, інтернет-застосунок надає користувачам можливість відстежувати статус свого замовлення в реальному часу, отримувати сповіщення про стан готовності. Крім цього, у застосунку регулярно пропонуються спеціальні пропозиції та знижки в рамках програми лояльності. Це інноваційне рішення є однією з найголовніших переваг ТОВ «Піца Дей» серед інших конкуруючих з ним закладів.

У закладі ТОВ «Піца Дей» кожен клієнт, при особистому бажанні, може оформити бонусну карту, яка дозволяє накопичувати бонуси з кожним

замовленням. Ці бонуси можна використовувати для отримання знижок при майбутніх замовлень.

Однією з основних переваг є стратегія ціноутворення, яка базується на вивченні ринкових тенденцій та фінансових можливостей споживачів. Такий вид стратегії закладу спрямована на максимізацію задоволення клієнтів шляхом забезпечення оптимального співвідношення ціни та якості. Такий підхід дозволяє підтримувати високий рівень конкурентоспроможності на ринку.

Проаналізувавши переваги ТОВ «Піца Дей» можна дійти висновку, що підприємство конкурентоспроможне, інноваційне та впевнено позиціонується на ринку харчової промисловості.

Висновки до розділу 1

Дослідження особливості функціонування підприємства ТОВ «Піца Дей» у сучасних умовах економічної діяльності дозволило зробити наступні висновки:

1. Підприємство успішно адаптується до змін в економічному середовищі шляхом постійного вдосконалення своїх стратегій розвитку та оперативного реагування на зміни ринку. Це включає в себе впровадження інноваційних технологій, маркетингова компанія, а також розширення асортименту продукції з метою задоволення потреб споживачів.

2. На підставі фінансового аналізу підприємства виникає складність у формулюванні остаточних висновків. Значення деяких показників відповідають нормативам, що свідчить про певний ступінь стабільності. Однак існують інші показники, які вказують на нестабільну ситуацію. Ця суперечливість в даному контексті ускладнює формулювання висновків. Важливо продовжувати дослідження і ретельно аналізувати всі аспекти фінансової діяльності підприємства для створення об'єктивних та точних висновків щодо його фінансового стану.

3. Аналіз переваг ТОВ «Піца Дей» свідчить про його відмінність і конкурентоспроможність на ринку харчової промисловості. Підприємство проявляє інноваційний підхід, що дозволяє йому ефективно впроваджувати нові ідеї та технології у виробництво. Це створює певну конкурентну перевагу, дозволяючи залучати нових клієнтів і зберігати споживачів. Додатково, позиціонування ТОВ «Піца Дей» на ринку є стійким та впевненим. Бренд компанії є відомим, як надійний постачальник високоякісної продукції швидкого харчування. Це сприяє збільшенню лояльності клієнтів та розширенню ринкової частки компанії.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»

2.1 Економічна сутність готової продукції та її реалізації

Ключовим аспектом функціонування будь-якого підприємства є готова продукція, яка відіграє важливу роль в його існуванні. Готова продукція є результатом виробничого процесу, який включає в себе витрати на сировину, працю та капітал. В свою чергу, реалізація готової продукції передбачає її введення на ринок шляхом продажу або за допомогою інших методів обігу.

Для повного розуміння економічної сутності готової продукції та її реалізації необхідно, насамперед, ознайомитись з трактуванням цього терміну. За допомогою Таблиці 2.1 можна ознайомитись з трактуванням терміну «готова продукція», яке наведене різними науковцями.

Таблиця 2.1

Економічний зміст готової продукції

№	Автор	Визначення
1	Вороніна В.А., Черниш В.В. [10]	Готова продукція – виріб (напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції.

Продовження табл. 1.2

2	Хом'як Р.Л. [11]	Готова продукція промислового виробництва – конкретні вироби, що пройшли всі стадії технологічної обробки на цьому підприємстві, відповідають встановленим стандартам чи технічним умовам, прийняті відділом технічного контролю і здані на склад або безпосередньо замовнику.
3	Писаренко Т.М. [12, С.239]	Готова продукція – об'єкт облікової системи промислового підприємства, що поєднує організаційні інструменти обліку виробництва і продажу продукції, виступає засобом для досягнення основної мети функціонування підприємства
4	Бутинець Ф.Ф. [13]	Готовою вважається продукція повністю закінчена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки), відповідає діючим стандартам або затвердженим технічним умовам (має сертифікат чи інший документ, що засвідчує її якість), прийнята відділом технічного контролю підприємства та здана на склад або ж прийнята замовником (якщо готова продукція здається на місці) відповідно до затвердженого порядку її приймання

		(оформлена встановленими здавальними документами).
5	Сук Л.К., Сук П.Л. [14, С.407]	Готовою є продукція, виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і яка відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно правовим актом.

Проаналізувавши таблицю, можна дійти висновку, що готовою продукцією є певні вироби (напівфабрикати), роботи або послуги, які призначені для продажу і змогли успішно пройти всі етапи виробництва.

Готова продукція на промисловому підприємстві проходить такі операції:

- випуск продукції з виробництва і здача її на склади;
- зберігання продукції на складах підприємства;
- відпуск продукції на місці місцевим і відправка (відвантаження) іногороднім покупцям;
- відпуск продукції для внутрішніх потреб основних цехів, для збуту продукції (наприклад, тара власного виробництва) та ін.;
- реалізація продукції (одержання грошей від покупців за відпущену продукцію) [15].

Ключовим моментом при організації обліку готової продукції є її класифікація. В літературі з економіки готову продукцію оцінюють за рядом критеріїв, а саме: за формою, ступенем готовності, технологічною складністю. На рисунку 2.1 представлена класифікація готової продукції [26].

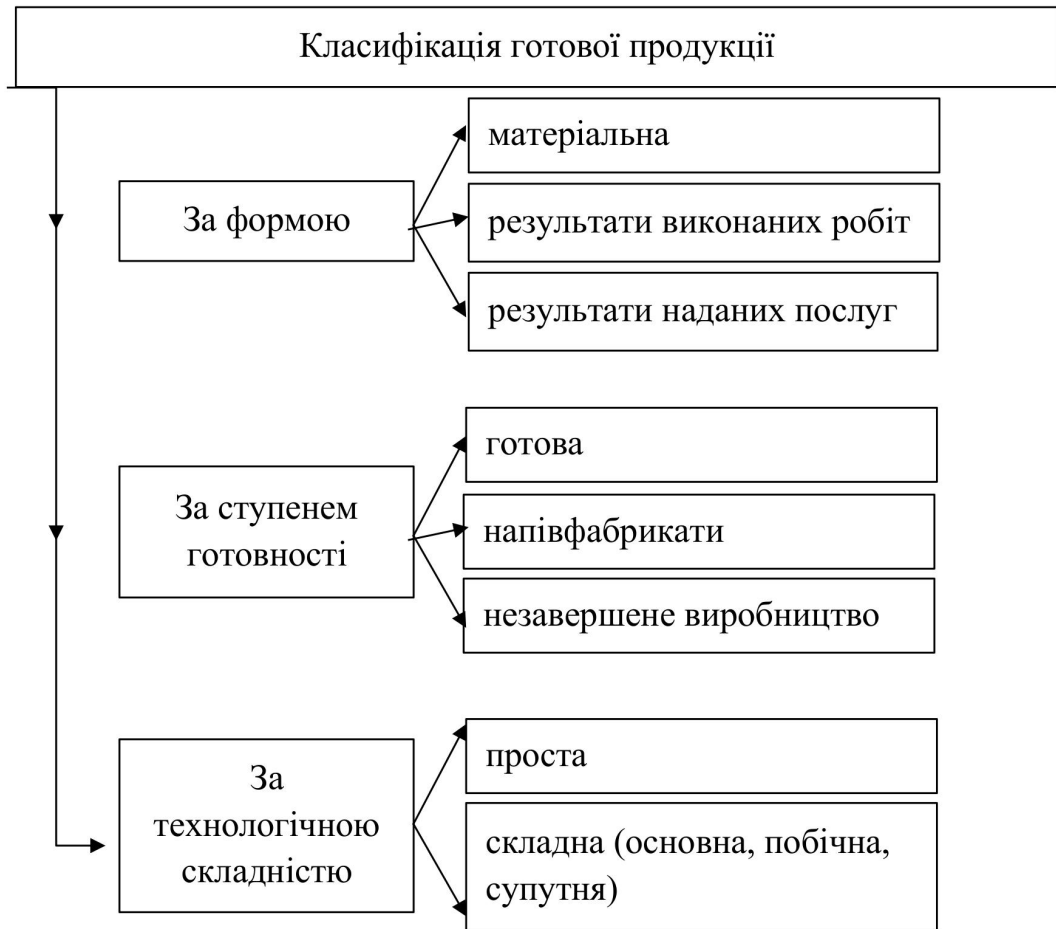

Рис 2.1 Класифікація готової продукції [26]

Аналізуючи рисунок 2.1, можна зрозуміти, що за формою готову продукцію поділяють на матеріальну форму, яка має форму результату роботи або форму наданих послуг.

За ступенем готовності поділяють на готову (завершена продукція, призначена для реалізації), напівфабрикати (вироби, які вимагають доработки в наступних технологічних фазах) та незавершене виробництво.

За технологічною складністю поділяють на прості і складну. При цьому вона може бути основною, побічною або супутньою. За своїми технічними та іншими характеристиками побічна й супутня продукція майже не відрізняються від основної, тому їх кількісні та якісні параметри визначають аналогічно основній продукції [15]. Супутня продукція є товарами, які виробляються одночасно з основною продукцією в рамках того самого

виробничого процесу та відповідають встановленим стандартам якості. Вони призначені для подальшого використання або продажу. Супутня продукція має визначені якісні та кількісні характеристики, які визначають її вартість. Побічна продукція, навпаки, утворюється в результаті виробництва основної продукції, але, на відміну від супутньої, не вимагає додаткових витрат чи інших ресурсів.

Облік готової продукції ведеться за первісною вартістю. Однак протягом місяця у поточному обліку можуть використовуватись облікові ціни. Вартість готової продукції, випущеної з виробництва, реалізованої замовнику, визначена в облікових цінах у кінці місяця, доводиться до первісної вартості шляхом відображення відхилення первісної вартості від облікової ціни [17].

Первісна вартість готової продукції є сукупністю різних витрат, які пов'язані з закупівлею сировини, оплатою праці, енергії та іншими факторами виробництва. Для визначення первісної вартості необхідно скласти суми всіх витрат, які були здійснені до моменту завершення виробничого процесу. Величина цієї вартості напряму впливає на прибутковість підприємства та цінову політику на ринку.

Процес реалізації готової продукції становить важливу складову виробничого циклу. Реалізація продукції включає в себе всі етапи, від перевірки якості до постачання на ринок. Особливість цього процесу полягає у вдосконаленні технологій виробництва та застосування передових методик контролю якості. Також, систематично проводиться аналіз ринкових тенденцій та вивчення потреб споживачів задля того, щоб розробити унікальні стратегії щодо реалізації готової продукції.

За економічним змістом сутність категорії «реалізація продукції» характеризується «кінцевим результатом роботи підприємства, виконання ним обов'язків перед, перш за все, місцевими та національними споживачами у максимальному задоволенні їхніх потреб. Відповідний процес у бухгалтерському обліку відбивається сукупністю операцій, що пов'язані з

реалізацією виробленої продукції (робіт, послуг) іншим підприємствам і організаціям» [16].

За допомогою Таблиці 2.2 можна детально дізнатися про етапи процесу реалізації готової продукції на прикладі ТОВ «ПЦА ДЕЙ».

Таблиця 2.2

Етапи процесу реалізації готової продукції на ТОВ «ПЦА ДЕЙ»

Назва етапу	Сутність етапу
Аналіз ринку та потреб споживачів	Проведення детального аналізу ринку та вимог споживачів задля унікальності своєї пропозиції та розвитку нових ідей продукції.
Планування	Планування процесу реалізації готової продукції включає в себе вибір оптимальних локацій для точок продажу, шляхи рекламної кампанії, залучення професійних кухарів, актуальність продукції, шляхи продажів.
Перевірка якості	Перевірка якості готової продукції включає в себе оцінку смаку, свіжості і якості інгредієнтів, а також відповідність стандартам безпеки та гігієни. Здійснення ретельного контролю кожного етапу виробництва задля забезпечення тільки найкращої продукції.

Продовження табл. 2.2

Маркетингова компанія	Маркетингова компанія включає в себе вдосконалення процесу реклами, зокрема застосування таргетованих рекламних кампаній у соціальних мережах та залучення впливових осіб для підвищення обізнаності про продукт. Також, активно використовується програми лояльності та знижки для утримання клієнтів.
Укладання договорів про співпрацю з партнерами з доставки	Ефективне управління цими угодами сприяє оптимізації логістичних процесів, підвищенню рівня обслуговування клієнтів та зміцненню позицій на ринку.
Укладання договорів на поставку продукції	Процес укладання такого договору вимагає дотримання законодавства, визначення обсягів поставок та умов оплати, а також врахування вимог щодо якості та доставки продукції. Крім того, ефективне укладання договорів передбачає здійснення детального аналізу ринку та конкурентоспроможності пропозицій, що сприяє стабільності бізнесу та розвитку партнерських відносин.
Відвантаження продукції споживачам	Застосування передових технологій у логістиці дозволяє забезпечити швидке та безперебійне перевезення продукції до кінцевого споживача.
Надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок підприємства	Надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок підприємства виникає внаслідок успішної реалізації готової продукції.

Ознайомившись з таблицею етапів процесу реалізації готової продукції на ТОВ «ПІЦА ДЕЙ» можна знову підкреслити факт того, що реалізація становить важливу складову виробничого циклу. Ефективно розроблені етапи реалізації надають змогу здійснити головну мету будь-якого підприємства - задоволення потреб споживачів та отримання прибутку.

2.2 Нормативно-правове регулювання обліку і аудиту готової продукції та її реалізації

Нормативно-правове регулювання обліку і аудиту готової продукції та її реалізації є вирішальним для забезпечення достовірності та об'єктивності фінансової інформації, що стосується готової продукції та її обігу на ринку. У зв'язку з постійними змінами у бізнес-середовищі та вимогами міжнародних стандартів, постійно вдосконалюється нормативна база для забезпечення відповідності фінансової звітності високим стандартам прозорості та достовірності.

У багатьох країнах існують національні стандарти обліку, які визначають методикау обліку готової продукції, його оцінку та відображення у фінансовій звітності. Такі стандарти включають в себе вимоги щодо визначення вартості готової продукції, методів оцінки запасів, а також порядку реалізації продукції та визнання доходів. В Україні регулювання обліку і контролю готової продукції та її реалізації здійснюється за допомогою:

- Податкового Кодексу України [21];
- Закону України «Про бухгалтерський та фінансову звітність України»;
- П(С)БО 9 «Запаси» [18];
- П(С)БО 15 «Дохід» [22];
- П(С)БО 16 «Витрати» [19];
- План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [27];

- Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [23];
- Інші нормативні документи (які затверджені Міністерством фінансів та Міністерством статистики);
- Наказ про облікову політику.

Ознайомившись з регуляторами обліку і аудиту готової продукції та її реалізації, слід розуміти трактування економічної сутності готової продукції з боку вітчизняної нормативно-правовій документації за допомогою Таблиця 2.3.

Таблиця 2.3

Економічна сутність готової продукції у вітчизняній нормативно-правовій документації

Закон	Визначення
П(С)БО 9 «Запаси» [18]	Готова продукція - виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом;
ДСТУ 2960-94 [4]	Готова продукція, яка закінчена виробництвом, укомплектована, відповідає вимогам стандартів і технічних умов, має документ, що засвідчує її якість, та призначена для збуту за межі підприємства

Продовження табл. 2.3

П(С)БО 16 «Витрати» [19]	Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальнопромислових витрат та наднормативних виробничих витрат
Закон України «Про захист прав споживачів» [20]	Продукція - будь-які виріб (товар), робота чи послуга, що виготовляються, виконуються чи надаються для задоволення суспільних потреб;
Податковий Кодекс України (ПКУ) [21]	Вироблена продукція - загальний обсяг продукції, видобутої відповідно до угоди про розподіл продукції і доставленої в пункт виміру.

Оглянувши економічну сутність готової продукції у вітчизняній нормативно-правовій документації, постає питання завдання обліку продукції.

Облік готової продукції є однією з важливих складових системи обліку виробництва в сучасних підприємствах. Ця складова має на меті забезпечення точності та об'єктивності інформації про готову продукцію, що виробляється, та її наявність на складах підприємства. Завданням обліку готової продукції є систематичне фіксування, класифікація, відображення та аналіз даних про готову продукцію з метою ефективного управління виробництвом та плануванням виробничих процесів.

Аудит готової продукції має на меті підтвердження достовірності та об'єктивності фінансової інформації, що стосується запасів та їхньої реалізації. Регулятори встановлюють вимоги до проведення аудиту, зокрема, стандарти аудиту, які визначають методи та процедури аудиторської перевірки.

В рамках аудиту готової продукції, аудитори перевіряють правильність визначення собівартості продукції, наявність необхідної документації щодо обліку витрат та виробничих операцій, а також відповідність обліку готової продукції вимогам бухгалтерського обліку та податкового законодавства України. Аудитори, під час проведення аудиту готової продукції, насамперед керуються нормами викладеними у П(С)БО 9 «Запаси» та Податковим кодексом України. Після завершення аудиторської перевірки, результати відображаються у звіті про фінансові результати аудиту, який містить висновки аудитора щодо достовірності фінансової звітності підприємства та рекомендації щодо подальших поліпшень у системі обліку та контролю.

Основними джерелами інформації для аудиту готової продукції виступають: наказ про облікову політику, баланс, звіт про фінансовий результат, дані інвентаризації, накази на відпуск (відвантаження) продукції, накладні на відпуск продукції зі складу, журнал № 5, банківські виписки руху грошових коштів на поточному рахунку, касові звіти (прибутково-видатковими ордерами), платіжні доручення на оплату відвантаженої продукції.

У таблиці 2.4 наведені вітчизняні регулятори аудиту готової продукції.

Таблиця 2.4

Нормативно-правове регулювання аудиту готової продукції

Закон	Характеристика
Податковий Кодекс України (ПКУ) [21]	Розширює методику формування собівартості виготовленої продукції, а саме додає до неї амортизацію виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

Продовження табл. 2.4

П(С)БО 9 «Запаси» [18]	Методика обліку запасів(готової продукції) на підприємстві, розкриття інформації в фінансовій звітності. Вибуття запасів (готової продукції) за ідентифікованої собівартості відповідної одиниці; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходження (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу.
П(С)БО 15 «Дохід» [22]	Доходом, не визнаються сума авансу та сума попередньої оплати продукції. Тому сума оплати за продукцію визнається доходом від реалізації після того, коли продукція отримана.
П(С)БО 16 «Витрати» [19]	Визначає склад собівартість реалізованої продукції, яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат. До виробничої собівартості готової продукції включаються прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати. Виробнича собівартість продукції зменшується на справедливую вартість супутньої продукції.
Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку» [23]	Визначає основні рахунки та субрахунки обліку готової продукції.
Закон України «Про аудиторську діяльність» [24]	Визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів власника.

Законодавство встановлює відповідальність за порушення вимог у сфері аудиту, включаючи невиконання аудиторських стандартів, неправомірну діяльність або недбалість під час аудиторської перевірки. Порушення може призвести до штрафів, санкцій або відсторонення від професійної діяльності.

Нормативно-правове регулювання обліку і аудиту готової продукції та її реалізації є важливим елементом фінансового управління підприємством. Дотримання вимог законодавства та стандартів обліку та аудиту сприяє забезпеченню достовірності фінансової звітності та ефективному управлінню виробничим процесом.

2.3 Документальне оформлення операцій з готової продукції та її реалізації

Операції з готовою продукцією та її реалізації є важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, спрямованою на забезпечення прибутковості та ефективного управління виробничим процесом. Документальне оформлення цих операцій є необхідною умовою для забезпечення їх правомірності, контролю та аналізу.

Виконання єдиних методологічних і методичних принципів бухгалтерського обліку у ТОВ «Піца Дей» покладено на головного бухгалтера, безпосередньо це є його прямим обов'язком. Це включає складання та подання фінансової звітності вчасно, контроль за правильним відображенням всіх операцій у бухгалтерському обліку, у тому числі руху готової продукції та її реалізації. Також, головний бухгалтер, займається вирішенням питань, пов'язаних з нестачею та втратами від нестачі, крадіжками та пошкодженням майна підприємства, а також забезпечує контроль за бухгалтерським обліком у всіх відокремлених підрозділах підприємства.

Початковим етапом є формування готової продукції на підприємстві. У випадку ТОВ «Піца Дей», готова продукція - піци та супровідні товари, такі як напої, соуси та десерти, виготовляється безпосередньо на місці за допомогою кухонного обладнання та кваліфікованих піцайол. Під час цього процесу

виникають первинні документи, такі як внутрішні накладні на витрати сировини та складових компонентів, які використовуються у приготуванні продукції.

Після приготування готової продукції відбувається процес її обліку. На підприємстві цей процес включає в себе складання актів звірок зі складами готової продукції, де фіксується кількість та якість виготовленої продукції. Кожна партія піци пакується у відповідну упаковку та маркується згідно з вимогами законодавства. Також проводиться облік залишків сировини та матеріалів, використаних у виробництві готової продукції.

При реалізації готової продукції покупець отримує розрахунковий документ, такий як чек, який створений згідно з вимогами податкового законодавства. Крім того, проводиться облік реалізованої продукції в бухгалтерському обліку підприємства.

Документальне оформлення руху готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей» представлено у Таблиця 2.5.

Таблиця 2.5

**Документальне оформлення руху готової продукції та її реалізації
на ТОВ «Піца Дей»**

Документ	Опис документа	Мета документа
Технологічна картка	Кожен вид піци має свою технологічну карту, в якій детально описані процеси приготування, склад і вага інгредієнтів, умови зберігання та терміни придатності, технічні характеристики обладнання, що використовується.	Технологічні карти є основою для виробництва та контролю якості готової продукції.

Продовження табл. 2.5

Замовлення на виробництво	Формується замовником для замовлення певної кількості готової продукції.	Формування нового замовлення, розуміння об'єму та кількості готової продукції для подальшого виробництва
Внутрішнє розпорядження	Документ, який відображає переміщення готової продукції з виробничих підрозділів до місць зберігання.	Фіксація переміщення готової продукції з виробничих підрозділів до місць зберігання.
Накладна	Документ, що підтверджує відвантаження готової продукції від ТОВ «Піца Дей» до клієнтів або пунктів продажу.	Фіксація відвантаження та переміщення продукції.
Журнал обліку виробництва	Документ, в якому фіксується процес виробництва готової продукції, включаючи витрати сировини, робочого часу та інших ресурсів.	Контроль за етапами виробництва та витратами.

Продовження табл. 2.5

Акт приймання-передачі	Документ, який підтверджує факт отримання готової продукції на складі або пункті продажу.	Підтвердження отримання та прийняття продукції на складі або у пункті продажу.
Акт списання товару	Документ, який відображає вибуття готової продукції з обліку в разі пошкодження, відхилення від норми, знецінення або інших обставин.	Фіксація вибуття готової продукції з обліку в разі пошкодження, відхилення від норми, знецінення або інших обставин.
Чек (рахунок-фактура)	Документ, який відображає купівлю готової продукції покупцем.	Підтвердження купівлі готової продукції.
Звіт про реалізацію готової продукції	Документ, який відображає обсяг та вартість реалізованої готової продукції.	Фіксація обсягу та вартості проданої продукції.

Документальне оформлення операцій з готовою продукцією та її реалізацією є складним процесом, який вимагає дотримання великої кількості правових норм і стандартів. На прикладі ТОВ «Піца Дей» можна побачити, що належне документування є важливою передумовою успішної діяльності підприємства в сфері харчової промисловості. Чітке внутрішнє та зовнішнє документування дозволяє підприємству контролювати виробничі процеси, забезпечувати якість продукції та виконання законодавчих вимог у сфері обліку та оподаткування.

2.4 Синтетичний та аналітичний облік готової продукції та її реалізації

Синтетичний та аналітичний облік готової продукції та її реалізації є важливою складовою системи обліку виробничо-економічної діяльності підприємства. Саме ці дві складові забезпечують повноту та достовірність інформації про результати виробничої діяльності, дозволяють ефективно керувати процесами виробництва та забезпечують підстави для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Готовою продукцією на ТОВ «Піца Дей» є конкретні вироби, а саме піца, що успішно пройшли всі стадії технологічної обробки та відповідають заявленим технологічним умовам та стандартам, які були затверджені відділом технічного контролю і відправлені на склад або відвантажені безпосередньо замовнику.

Синтетичний облік готової продукції та її реалізації відображає загальну картину виробництва та реалізації готової продукції на підприємстві. Його основною метою є узагальнення великої кількості первинних документів для отримання комплексних показників, що відображають фінансовий стан підприємства та його результативність у галузі виробництва та збуту готової продукції. ТОВ «Піца Дей» свій синтетичний облік базує на основі об'єднаних даних, які представлені у вигляді зведених таблиць, графіків, діаграм. Основні складові синтетичного обліку для підприємства включають такі показники:

- загальний обсяг виробництва піци за місяць;
- вартість сировини та матеріалів, використаних у виробництві;
- загальний обсяг витрат на оплату праці працівників;
- вартість енергоносіїв та інших операційних витрат, пов'язаних з виробництвом;
- обсяг та вартість готової продукції, реалізованої підприємством протягом звітного періоду.

Основний рахунок на якому обліковується наявність та рух готової продукції за фактичною собівартістю є 26 «Готова продукція». Цей рахунок призначено для узагальнення інформації про наявність та рух готової продукції підприємства.

Для систематизації інформації щодо наявності та обігу готової продукції на підприємстві, Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств передбачає введення балансового рахунку 26 «Готова продукція», який є активним та матеріальним.

За дебетом рахунку 26 «Готова продукція» відображається надходження готової продукції власного виробництва за фактичною виробничою собівартістю або за нормативною вартістю. [23]

За кредитом рахунку 26 «Готова продукція» відображається вибуття виготовленої продукції внаслідок продажу або використання для власних потреб.

Створення готової продукції напряму пов'язаний з виробництвом, тому наступним основним рахунком є 23 «Виробництво».

Цей рахунок призначений для узагальнення інформації про витрати на виробництво продукції (робіт, послуг). За дебетом рахунку 23 «Виробництво» відображаються прямі матеріальні, трудові та інші прямі витрати, а також розподілені загальновиробничі витрати і втрати від браку продукції (робіт, послуг) з технологічних причин, за кредитом - вартість фактичної виробничої собівартості завершеної виробництвом готової продукції (у дебет рахунків 26, 27), вартість виконаних робіт і послуг (у дебет рахунку 90), собівартість виготовлених у допоміжних (підсобних) виробництвах виробів, робіт, послуг (інструменту, енергії, ремонтно-транспортних послуг тощо). [20]

Витрати, пов'язані з виробництвом та реалізацією готової продукції, відображаються на рахунку 90 під назвою «Собівартість реалізації». На цьому рахунку за дебетом відображається вартість виробництва готової продукції, а кредитом – відшкодування витрат через закриття дебетових оборотів на рахунку 79 «Фінансові результати».

Витрати загальновиробничого характеру фіксуються на рахунку 91 під назвою «Загальновиробничі витрати». Дебетова сторона цього рахунку відображає суму витрат, а кредитова сторона - регулярне, щомісячне списання на рахунки 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації» відповідно до встановленого розподілу.

Рахунок 91 «Витрати» використовується для відображення суми витрат. Цей рахунок дебетується для відображення витрат і кредитується згідно з відповідними відрахуваннями на рахунках 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації». Типові бухгалтерські проведення готової продукції на ТОВ «Піца Дей» наведені у Таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Типові бухгалтерські проведення готової продукції на підприємстві

Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
Оприбуткування випущеної з виробництва піци	26 «Готова продукція»	23 «Виробництво»
Відображено суму дооцінки готової продукції і товарів	26 «Готова продукція»	423«Дооцінка активів»
Списання собівартості готової продукції (піци)	26 «Готова продукція»	23 «Виробництво»

Продовження табл. 2.6

Списання виробничої собівартості реалізованої продукції (піци)	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	26 «Готова продукція»
Отримано виручку від реалізації продукції (піци)	301 «Готівка в національній валюті»	701 «Дохід від реалізації готової продукції»
Після відвантаження покупцям попередньо оплаченої готової продукції на суму податкового зобов'язання	701 «Дохід від реалізації готової продукції»	643 «Податкові зобов'язання»
Списано на витрати виробництва готову продукцію (піцу)	23 «Виробництво»	26 «Готова продукція»
Відображено суму уцінки готової продукції і товарів	946 «Втрати від знецінення запасів»	26 «Готова продукція»
Оприбутковано лишки готової продукції (піци) і товарів, які були виявлені в результаті інвентаризації	26 «Готова продукція»	719 «Інші доходи від операційної діяльності»
Одержані пені, штрафи, неустойки від інших підприємств у вигляді готової продукції і товарів	26 «Готова продукція»	715 «Одержані штрафи, пені, неустойки»

Аналітичний облік на ТОВ «Піца Дей» ґрунтується на детальному аналізі окремих складових елементів фінансової діяльності підприємства. Для готової продукції та реалізації, цей метод обліку включає розкриття витрат на сировину, працю та інші виробничі витрати, а також відображення різних видів доходів від реалізації продукції. Аналітичний облік за рахунком 23 «Виробництво» ведеться за видами виробництв, статтями витрат і видами або групами продукції, що виробляється. Один із прикладів аналітичного обліку на ТОВ «Піца Дей» продемонстровано на рисунку 2.1.

Рис 2.1 Аналіз ефективності каналів продажу на ТОВ «Піца Дей»

За допомогою аналізу ефективності варіантів реалізації готової продукції на ТОВ «Піца Дей» можна зрозуміти, що основним каналом збуту продукції становлять ресторани мережі, які складають 60% від усієї виручки. На другому місці є доставка, яка в свою чергу становить 30% від усієї виручки. Найменш ефективним способом реалізації готової продукції є онлайн-замовлення, які склали 10% від виручки. Проаналізувавши показники ефективності засобів продажу на ТОВ «Піца Дей» можна виявити слабкі ланки та запровадити нові стратегії та заходи, які в майбутньому періоді зможуть покращити способи реалізації та таким чином вивести підприємство на новий рівень та поліпшити фінансове становище.

Таким чином, аналітичний облік надає керівництву підприємства детальну інформацію, яка допомагає у виявленні сильних та слабких сторін виробничого процесу, ефективності використання ресурсів та прибутковості конкретних видів продукції. Цей метод дозволяє приймати більш обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на оптимізацію виробничих процесів та підвищення прибутковості.

2.5 Шляхи вдосконалення обліку готової продукції та її реалізації

Впровадження ефективної системи обліку готової продукції та її реалізації є головною задачею для забезпечення успішності діяльності будь-якого підприємства в галузі харчової промисловості, зокрема, для Товариства з обмеженою відповідальністю «Піца Дей», оскільки компанія зосереджується на виробництві та реалізації готової продукції - піци.

Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні були прийняті згідно зі Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який був ухвалений у липні 1999 року. Він став основою для розробки національних стандартів бухгалтерського обліку, які поступово впроваджувалися в практику. Таким чином, виникла потреба в новому підході до відображення операцій з випуску та реалізації готової продукції. Заключний етап діяльності суб'єкта господарювання, останній етап життєвого циклу ресурсів, при завершенні якого оцінюються результати управління, формування фінансових результатів та ефективність виробництва - все це є реалізація готової продукції, яка була випущена компанією.

Первинні документи, такі як: акти, накладні, відомості про випуск продукції, документи, які підтверджують якість продукції, є основою обліку готової продукції та її реалізації. У такий спосіб, створення бази первинної інформації є фундаментом для відтворення діяльності підприємства, тому необхідно докласти зусиль для організації цього процесу.

Сучасний світ важко уявити без ІТ-технологій. Наразі у багатьох підприємствах використовується комп'ютерна техніка, ТОВ «Піца Дей» не є

винятком. Це робиться для того, щоб вести облік реалізації продукції без загальних документів. Однак, інформація про обороти й залишки готової продукції, надана лише через оборотно-сальдову відомість за рахунком 26 «Готова продукція», недостатня. Тому, оптимальним рішенням буде складання реєстрів на основі первинних документів. Ці реєстри будуть розділені за видами продукції, клієнтами та споживачами, шляхами реалізації. Постійне оновлення цих документів дозволить забезпечувати оперативний контроль над реалізацією, доходами, фіксацією цін та їх змінами.

Готова продукція, що випускається за звітний місяць, оцінюють двома способами: за фактичною собівартістю і за обліковими цінами, яка встановлюється після аналізу звітних даних.

На думку Пушкаря М.С, для того, щоб позбутися розбіжностей в оцінці готової продукції, необхідно визначити відхилення між фактичною й умовною вартістю продукції після формування калькуляції та скласти виправні проводки: Дт 26 «Готова продукція»; Кт 23 «Виробництво» (якщо фактична собівартість готової продукції перевищує умовну вартість). Або сторнувати такий запис, якщо фактична собівартість виявиться меншою від умовної вартості. [26, с. 376].

На підприємстві важливо розглянути можливість створення двох субрахунків до рахунку 26 «Готова продукція», а саме: 261 «Готова продукція за обліковими цінами» та 262 «Відхилення фактичної виробничої собівартості готової продукції від облікової ціни». Кожен запис про надходження готової продукції на склад буде фіксуватися так: збільшення на рахунку 261 «Готова продукція за обліковими цінами» та зменшення на рахунку 23 «Виробництво».

Необхідно також узгодити різницю між фактичною виробничою вартістю готової продукції та її вартістю за обліковими цінами. У випадку, якщо фактична собівартість готової продукції виявляється більшою, ніж оцінка за обліковими ставками, то слід додатково зробити запис: збільшити рахунок 261 «Готова продукція за обліковими цінами» та зменшити рахунок

262 «Відхилення фактичної виробничої собівартості готової продукції від облікової ціни». У випадку негативного відхилення, запис буде зворотним.

Причина розділення зазначених субрахунків полягає в тому, що у аналітичному обліку дозволено відображення готової продукції за обліковими цінами, тоді як прийом та відпуск готової продукції в синтетичному обліку проводиться за фактичною собівартістю. Це призводить до можливості відмінностей у бухгалтерських записах

Висновки до розділу 2

За допомогою дослідження обліку готової продукції та її реалізації на прикладі ТОВ «Піца Дей», дозволило зробити наступні висновки:

1. Економічна сутність готової продукції та її реалізації полягає у взаємодії між витратами на виробництво та отриманим прибутком через продаж. Аналіз цього процесу вказує на важливість ефективного управління виробництвом та реалізацією, щоб забезпечити стійкий фінансовий результат для підприємства.

2. Висновки щодо нормативно-правового регулювання обліку і аудиту готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей» підкреслюють важливість дотримання відповідних законодавчих норм у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. Забезпечення правильного обліку та контролю за реалізацією товарів є важливим елементом фінансової діяльності підприємства, сприяючи його стабільності та розвитку.

3. Висновки щодо документального оформлення операцій з готової продукції та її реалізації на підприємстві вказують на високий рівень організації та систематизації процесів.

4. На основі аналізу синтетичного та аналітичного обліку готової продукції та її реалізації в ТОВ «Піца Дей», можна зробити висновок про ефективність управління виробництвом та реалізацією продукції. Використання комплексного обліку дозволяє точно відслідковувати всі аспекти бізнесу, виявляти проблемні моменти та шляхи їх вирішення, що сприяє підвищенню ефективності підприємства.

5. Один із ключових елементів успішного управління обліку за наявності й обігом готової продукції полягає в ефективному використанні облікової інформації для оцінки якості та кількості готової продукції.

РОЗДІЛ 3

АУДИТ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПІЦА ДЕЙ»

3.1 Мета, завдання та джерела аудиту готової продукції та її реалізації

Аудит готової продукції та її реалізації є важливою складовою системи управління якістю та ефективністю діяльності підприємства, а також виявити можливі ризики та шляхи їх мінімізації. У випадку ТОВ «Піца Дей», яке спеціалізується на виробництві та продажу піци, якісний аудит допомагає забезпечити відповідність продукції стандартам якості, оптимізувати виробничі процеси та підвищити конкурентоспроможність на ринку.

Метою аудиту операцій з готовою продукцією є встановлення достовірності даних щодо наявності та руху готової продукції, повноти і своєчасності відображення інформації в зведених документах та облікових регістрах, правильності ведення обліку готової продукції відповідно до прийнятої облікової політики, достовірності відображення залишків у звітності господарюючого суб'єкта [28, с. 387].

ТОВ «Піца Дей» своєю основною метою аудиту готової продукції та її реалізації визначає забезпечення достовірності фінансової звітності, оцінка ефективності системи внутрішнього контролю та визначення ступеня відповідності діяльності підприємства встановленим стандартам та нормативам. Аудит спрямований на виявлення відхилень у виробничо-збутовому процесі, аналіз причин цих відхилень та розробку рекомендацій для їх усунення.

Для досягнення поставленої мети аудиторів ТОВ «Піца Дей» виконують основні завдання, які наведені в Таблиці 3.1:

Таблиця 3.1

Завдання аудиту на ТОВ «Піца Дей»

Завдання аудиту	Зміст завдання аудиту
Перевірка обліку готової продукції	аналіз правильності ведення бухгалтерського обліку готової продукції, оцінка відповідності облікової політики підприємства чинному законодавству.
Аналіз собівартості готової продукції	оцінка обґрунтованості формування собівартості продукції, аналіз структури витрат, виявлення можливостей для оптимізації витрат.
Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю	перевірка надійності та ефективності існуючих систем внутрішнього контролю, оцінка ризиків пов'язаних з обліком та реалізацією готової продукції.
Аналіз реалізації готової продукції	перевірка достовірності та повноти відображення операцій з реалізації продукції у фінансовій звітності, оцінка виконання планів продажів, виявлення проблем у взаємодії з клієнтами та постачальниками.

Продовження табл. 3.1

Виявлення шахрайства та зловживань	виявлення випадків можливого шахрайства або зловживань з боку працівників підприємства, оцінка ефективності заходів, що запобігають таким випадкам.
Перевірка відповідності стандартам якості	оцінка відповідності продукції внутрішнім стандартам та нормативним документам, аналіз дотримання технологічних процесів під час виробництва піци.
Оцінка ефективності виробничих процесів	аналіз використання сировини та матеріалів, перевірка ефективності роботи обладнання та персоналу.
Аналіз процесів реалізації готової продукції	оцінка логістичних процесів та системи постачання, перевірка ефективності маркетингових стратегій та каналів збуту.
Виявлення та оцінка ризиків	ідентифікація можливих загроз для якості продукції та процесів її реалізації, розробка рекомендацій щодо мінімізації виявлених ризиків.

Джерела аудиту готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей» включають внутрішні та зовнішні документи, нормативно-правові акти, облікова політика компанії та дані бухгалтерського обліку. Для проведення комплексного аудиту на ТОВ «Піца Дей» використовують різноманітні джерела інформації, а саме:

Внутрішня документація:

- Документація підприємства: технологічні карти, інструкції, нормативні документи, внутрішні акти та протоколи;
- Звіти про якість: результати внутрішніх перевірок та аудиторських перевірок, акти контролю якості продукції;
- Фінансова звітність: бухгалтерські звіти, кошториси витрат, документи про реалізацію готової продукції;
- Дані систем управління: результати роботи систем управління якістю, систем обліку виробництва та збуту;
- Аналітичні звіти: звіти про маркетингові дослідження, оцінка конкурентного середовища, річні та квартальні звіти про виробничу діяльність.

Зовнішня документація:

- Нормативно-правова база: державні стандарти, закони та підзаконні акти, що регулюють діяльність підприємств харчової промисловості;
- Звіти незалежних аудиторів: результати перевірок незалежних аудиторських компаній;
- Інформація від постачальників та споживачів: відгуки клієнтів, звіти про якість від постачальників сировини та матеріалів;
- Галузеві дослідження: статистичні дані, аналітичні звіти про стан ринку харчової промисловості.

Проаналізувавши джерела аудиту готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей» можна дійти висновку, що аналіз цих джерел дозволяє

здійснювати ефективний аудит, виявляти недоліки у виробничих та реалізаційних процесах, забезпечуючи тим самим підвищення якості, фінансової стійкості та рентабельності діяльності підприємства.

3.2 Методика проведення аудиту готової продукції та її реалізації

Методика проведення аудиту готової продукції та її реалізації в бухгалтерському обліку є важливим елементом забезпечення фінансової прозорості та надійності підприємства. Цей процес включає детальний аналіз наявності, зберігання, оцінки та відображення готової продукції у фінансовій звітності. Ефективно проведений аудит дозволяє виявити потенційні ризики та порушення, забезпечуючи точність бухгалтерського обліку і дотримання нормативних вимог.

Під час аудиту готової продукції використовують інформацію за операціями пов'язаними з рухом готової продукції на підставі звітів виробничих підрозділів та звітів про рух готової продукції зі складу при журнальній формі обліку в III розділі журналу № 5, а за умов використання спрощеної форми бухгалтерського обліку – у відомостях В-2, В-3, В-6, В-7 [29].

Аудит готової продукції можна умовно поділити на три основні етапи: ознайомлення, проведення аналітичних процедур, підведення підсумків аудиту.

Аудиторська перевірка на підприємстві ТОВ «Піца Дей» розпочинається з підготовчого етапу. Цей етап включає збір інформації про діяльність підприємства, ознайомлення з обліковою політикою та документами, що регламентують процеси виробництва і реалізації готової продукції. Аудитор повинен отримати доступ до основних документів, зокрема до:

- Облікова політика ТОВ «Піца Дей»;
- Висновки попередніх аудиторських звітів;

- Документація, яка включає в себе всі етапи виробництва та подальшого зберігання готової продукції;
- Документи, які свідчать про реалізацію готової продукції (договори, накладні, рахунки-фактури).

Планування є одним із важливих етапів аудиту, де аудитор повинен уважно спрогнозувати, контролювати та документувати процеси своєї роботи. Це необхідно для забезпечення ефективності процедур на кожному етапі аудиту. Важливим є складання програми аудиту, яка включає в себе: визначення об'єктів та обсягу аудиту, вибір методів аудиторської перевірки, розподіл ресурсів та визначення строків проведення аудиту.

Після затвердженого плану аудиторської перевірки, аудитор приступає до самого проведення аудиту готової продукції та її реалізації.

На цьому етапі аудитор повинен переконатися у точності складання та відображення всіх бухгалтерських записів і дотриманні порядку проведення всіх операцій. Виявивши відхилення, аудитор проводить ретельний аналіз, щоб переконатися, чи коректно розподілені ці суми між реалізованою продукцією та залишками на складі.

Методика проведення аудиту готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей» включає в себе декілька етапів, які наведені у Таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

**Етапи проведення аудиту готової продукції та її реалізації на ТОВ
«Піца Дей»**

Назва етапу	Сутність етапу
Інвентаризація	Перевірка фактичної наявності готової продукції на складах. Це включає фізичний огляд та звірку з обліковими даними.

Продовження табл. 3.1

Оцінка готової продукції	Перевірка правильності оцінки готової продукції в бухгалтерському обліку. Аудитор аналізує правильність використання методів оцінки (FIFO, LIFO, середньозважена вартість тощо) відповідно до облікової політики ТОВ «Піца Дей» та стандартів бухгалтерського обліку.
Перевірка документального забезпечення	Аудитор перевіряє наявність і правильність оформлення документів, що підтверджують виробництво та зберігання готової продукції (актів приймання, внутрішніх накладних, звітів про виробництво тощо).
Перевірка достовірності реалізації	Аналіз операцій з реалізації готової продукції, включаючи перевірку відповідності даних у договорах, накладних, рахунках-фактурах і записах у бухгалтерському обліку.
Оцінка дебіторської заборгованості	Перевірка правильності обліку дебіторської заборгованості, її відповідності даним договорів та стану розрахунків з покупцями.
Аналіз витрат на реалізацію готової продукції	Оцінка обґрунтованості та правильності відображення витрат, пов'язаних з реалізацією продукції, у фінансовій звітності підприємства.

Після завершення перевірки аудитор узагальнює отримані результати та формулює висновки щодо достовірності обліку готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей». Аудиторський висновок включає рекомендації щодо вдосконалення облікових процесів, виявлених помилок та порушень, а також заходів для їх усунення.

3.3 Шляхи вдосконалення аудиту готової продукції та її реалізації

У сучасних умовах конкурентного ринкового середовища, ефективне управління бізнесом вимагає вдосконалення всіх його аспектів, зокрема, аудиту. Для ТОВ «Піца Дей», що спеціалізується на виробництві та реалізації готової продукції - піци, це особливо актуально, оскільки ефективний бухгалтерський облік є ключовим елементом успішного управління виробництвом та реалізацією товарів.

Першим шляхом удосконалення аудиту готової продукції та її реалізації виступає впровадження системи внутрішнього контролю якості. Запровадження системи внутрішнього контролю якості дозволить забезпечити постійний моніторинг якості продукції на кожному етапі виробництва. Це включає в себе контроль за сировиною, технологічним процесом, умовами зберігання та транспортування продукції. В свою чергу, така система знизить брак готової продукції тим самим ефективність виробництва підвищиться.

Наступним удосконаленням виступає аудит управління запасами та транспортування. Оптимізація управління запасами та логістичними процесами дозволить знизити ризики пов'язані зі зберіганням та транспортуванням продукції, а також забезпечить своєчасну доставку продукції споживачам без втрат якості. Необхідно перевірити відповідність умовам температурного режиму, упаковки та маркування продукції.

Також, слід підвищувати кваліфікацію персоналу. Проведення регулярних навчань та тренінгів для персоналу з питань якості, безпеки та технологічних процесів допоможе забезпечити високий рівень компетентності та усвідомлення робітників щодо важливості дотримання стандартів якості та нормативно-правової політики. Це допоможе знизити крадіжки, а також підвищити відповідальність працівника.

Заключним шляхом вдосконалення аудиту готової продукції та її реалізації є моніторинг системи реалізації. Останнім етапом аудиту є контроль за процесом реалізації продукції. Ця ініціатива передбачає впровадження

нових технологій моніторингу, які дозволять забезпечити постійний нагляд за станом виробництва та складу. Застосування сучасних методів аналізу даних та інформаційних систем дозволить ефективно виявляти та вирішувати потенційні проблеми в ланцюжку постачання, забезпечуючи тим самим підвищення якості та ефективності виробничого процесу.

Висновки до розділу 3

Проведене дослідження процесів аудиту готової продукції та її реалізації на прикладі ТОВ «Піца Дей», дозволило виявити наступне:

1. Висновки щодо мети, завдань та джерел аудиту готової продукції та її реалізації на ТОВ «Піца Дей» засвідчують, що основною метою аудиту є перевірка відповідності процесу виробництва і реалізації вимогам стандартів якості та безпеки. Завдання включають аналіз виробничих процесів, контроль за якістю сировини та виробів, а також оцінку фінансової діяльності підприємства. Джерела аудиту включають документацію з виробництва, фінансові звіти, результати внутрішнього аудиту.

2. Виявлені в ході аудиту недоліки можуть бути ефективно виправлені завдяки ретельній організації робочих процесів та впровадженню рекомендацій аудитора щодо оптимізації виробничих процесів, покращенню бухгалтерського обліку та контролю якості. Важливо також забезпечити постійне оновлення та вдосконалення методик аудиту для забезпечення високого рівня ефективності та конкурентоспроможності підприємства.

3. За допомогою проведеного дослідження підкреслюється необхідність постійного моніторингу та адаптації аудиторських практик до змін в умовах внутрішнього та зовнішнього середовища компанії. Впровадження систем внутрішнього контролю якості, аудит управління запасами та транспортування, підвищення кваліфікації персоналу та моніторинг системи реалізації є ключовими напрямками вдосконалення аудиту готової продукції та її реалізації.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження обліку і аудиту готової продукції та її реалізації на прикладі ТОВ «Піца Дей» дозволило виявити ключові елементи, які впливають на ефективність управління виробничими процесами та реалізацією продукції. Встановлено, що для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності та фінансової стабільності підприємства необхідно постійно вдосконалювати методи обліку та контролю за готовою продукцією.

У ході дослідження було встановлено, що облік готової продукції в ТОВ «Піца Дей» ведеться з дотриманням основних принципів бухгалтерського обліку, зокрема принципів достовірності, обачності та безперервності діяльності. Для відображення операцій з готовою продукцією використовується стандартизована методологія, яка включає класифікацію, оцінку та документування виробленої продукції.

Проведення фінансового аналізу підприємства виявило складнощі у формулюванні остаточних висновків. Деякі показники відповідають встановленим нормам, що свідчить про певну стабільність. Водночас, інші показники вказують на наявність нестабільності. Ця суперечність створює перешкоди для чіткого висновку. Тому необхідно продовжувати дослідження та глибоко аналізувати всі аспекти фінансової діяльності підприємства для отримання об'єктивних та точних висновків щодо його фінансового стану.

Провівши детальний аналіз синтетичного та аналітичного обліку готової продукції і її продажів у ТОВ «Піца Дей», можна визначити рівень ефективності управління виробничими процесами та реалізацією продукції. Використання всебічного обліку дозволяє ретельно контролювати всі аспекти діяльності компанії, виявляти проблемні зони і знаходити шляхи їх усунення, що сприяє підвищенню ефективності підприємства.

Аудит готової продукції та її реалізації виявив декілька важливих аспектів, які сприяють підвищенню ефективності внутрішнього контролю. Перш за все, значна увага приділяється процедурі інвентаризації, яка дозволяє

виявляти відхилення та коригувати облікові дані. По-друге, аналіз аудиту на підприємстві акцентує увагу на важливості безперервного моніторингу та адаптації аудиторських практик у відповідь на зміни як у внутрішньому, так і у зовнішньому середовищі компанії. Основними напрямками вдосконалення аудиту готової продукції та її реалізації є впровадження систем внутрішнього контролю якості, аудит процесів управління запасами та транспортування, підвищення кваліфікації персоналу та моніторинг ефективності системи реалізації.

Особливу увагу слід приділити автоматизації облікових процесів, яка значно знижує ризики людських помилок та сприяє оперативному обліку та аналізу даних. ТОВ «Піца Дей» використовує сучасне програмне забезпечення, що дозволяє ефективно відстежувати рух готової продукції від моменту її виробництва до реалізації кінцевому споживачу.

Таким чином, облік і аудит готової продукції та її реалізації в ТОВ «Піца Дей» відповідають сучасним вимогам фінансового контролю і управління. Ефективна система обліку та надійний внутрішній аудит є запорукою фінансової стабільності та успішної діяльності підприємства в умовах ринкової економіки. Подальший розвиток облікової системи та впровадження новітніх технологій забезпечить підвищення конкурентоспроможності та фінансової прозорості компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальна інформація про компанію «Піца Дей» (Pizza Day). Розділ «Про нас». - Режим доступу: <https://www.pizzaday.com.ua/about-us>
2. Франшиза піцерій «Піца Дей» (Pizza Day). - Режим доступу: <https://franch.pizzaday.com.ua/>
3. Меню піцерій «Піца Дей» (Pizza Day). - Режим доступу: <https://www.pizzaday.com.ua/restaurants/>
4. ДСТУ 2960-94 Організація промислового виробництва. Основні поняття. Терміни та визначення. Чинний від 1996-01-01. Вид. офіц. Київ : Держ. Стандарт України, 1994. 51 с. - Режим доступу: https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/pdf/dstu_2960-94._organizaciya_promi-3-476664.pdf
5. КОНДРАТЕНКО, Н. О.; ВЕЛИКИХ, К. О. Фінансовий аналіз: конспект лекцій для студентів бакалавріату усіх форм навчання спеціальності 281–Публічне управління та адміністрування. 2020.
6. Олександренко І. В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2014. № 6 (156). С. 419-426.
7. Інтернет-застосунок Pizza Day в App Store та Google Play. - Режим доступу: <https://apps.apple.com/ua/app/pizza-day/id1562693292>
8. Instagram сторінка «Піца Дей» (Pizza Day). - Режим доступу: <https://www.instagram.com/pizzaday.ua/>
9. ДОМБРОВСЬКА, С. О.; ГОРБАЧЕНКО, М. Д. Фінансова стійкість підприємства: оцінка та шляхи підвищення. Науковий вісник Одеського національного економічного університету, 2021, 3-4: 28-34.
10. Вороніна В.А. Особливості документального відображення руху готової продукції / В.А. Вороніна, В.В. Черниш // Кримський економічний вісник. – № 2 (03) Частина I . – 2013. – С.75-77.

11. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / [Хом'як Р.Л., Партин Г.О., Корягін М.В. та ін.]; за ред. Р.Л. Хом'яка. – 2-е вид. – Львів : «Інтелект-Захід», 2003. – 820 с
12. Писаренко Т.М. Характеристика діючої методики організації обліку готової продукції / Т.М. Писаренко // «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 12 (45). Ч. 1. – 2015.-С.231-239.
13. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
14. Сук Л.К., Сук П.Л. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. – К. : Каравела. – 2009. – 624 с
15. Нестеренко Ж.К. Особливості готової продукції та вдосконалення обліку її реалізації на ВАТ «Новомиколаївський молокозавод» / Ж.К. Нестеренко, І.О. Циганова // Сталій розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2013. – № 2. – С. 180 – 184
16. Петришина Н.С. Проблеми обліку готової продукції та її реалізації [Електронний ресурс] / Н.С. Петришина, Р.В. Перун // ПВНЗ «Хмельницький економічний університет». – 2014. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
17. Завгородній В.П., Савченко В.Я. Бухгалтерський облік, контроль та аудит в умовах ринку. - К., 1995. - 832 с.
18. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 : станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 08.05.2024).
19. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

20. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ : станом на 19 листоп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

21. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VІ : станом на 1 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

22. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інстр. М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 : станом на 23 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

24. Про аудиторську діяльність : Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-ХІІ : станом на 1 жовт. 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3125-12#Text> (дата звернення: 08.05.2024).

25. Пушкар М. С. Фінансовий облік: Підручник. -Тернопіль: Карт-бланш, 2002. - 628 с

26. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: [підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» ВНЗ] / Ф.Ф. Бутинець. – 8-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.

27. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ М-ва фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення: 19.05.2024).

28. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VІІІ : станом на 16 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 22.05.2024).

29. Зінченко О.В., Гірічева Я.Є. Особливості методики аудиту готової продукції // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2017. вип. 5. С. 206-212.
URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7030/1/20170811_107.pdf